

ELŐFIZETÉS:
 Egész évre . . . 6 ft.
 Fel évre 3 ft.
 Negyed évre . . 1 ft. 50 kr.
 A lap szellemi részét illető
 küldemények a szerkesztő-
 nek. anyagiak a laptulaj-
 donosnak küldendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

HIRDETÉSI DIJ:
 egy 1 hasábos petit sor 10 kr.,
 többszöri hirdetésnél olcsóbb.
 Nyitlér sora 25 kr.
 Bélyegdíj minden hirdetésnél
 30 kr.
 A hirdetések Bittermann
 Nándor könyv- és könyvomlá-
 jában és a szerkesztőnél fogad-
 tatnak el.
 Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 10 kr.

Megjelen minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 10 kr.

Zsardárszurony és polgári szabadság.

Gondolja meg mindenki, hogy itt mindnyá-
 junk bőréről van szó, mert minden önkényt az
 jellemez, hogy a gyöngébbek vérén hizik fel
 nagyra s alulról fölfelé terjeszkedik.
 Nem mondjuk, föl se tétélezzük, hogy ezen
 szörványos, — de számos — esetek rendszerré
 akarnak kinőni. De már itt az ideje, hogy a pol-
 gári szabadság mellett is emeltessék szó, ne csak
 annak megnyirbálói részestüljenek jóakaratu men-
 tegetésben.

Amennyire mi ismerjük a helyzetet, a hiba,
 a rend és csend öreinek hiányos kioktatásában,
 részleg nyereségében leli főforrását.
 Tehát itt kell segíteni a dolgon. Módot kell
 keresni arra, hogy több értelmiség, a hatáskör
 tüzetesebb ismerete támogassa a policiális kö-
 zezek hivatásérzetét. És ez meglesz, mihelyt job-
 ban fizetik, hevesbbé hajszolják agyon őket.
 A megyei rendőrség, mely megszületése előtt
 már annyi közgyűlés tapsában részesült, találja
 meg végre valahára azt a bábát, aki szárazra
 halássza. Akkor rája a szükség, hogy három
 évi előkészítés után már megérettnek szeretné
 látni a közönség a szervezésnek szépen kiszine-
 zett előmunkálatait. Mihelyt kerületenkint lesz
 olyan intelligens tiszt, aki az egyéni szabadság-
 nak és közrendnek sokszor csak egy hajszállal
 határolt köreit elég értelmes lesz elkülöníteni:
 akkor magától megszűnik a bűnök dédelgetése és
 a bégek önkénykedése.

Ami az állítólag fölháborodott ó-kanizsai köz-
 véleményt illeti, az annál biztosabban megnyugod-
 hatik a nyeredő elégtételben, mert a vármegye
 alispánja éppen mostanában ott a közelben tar-
 tozkodik s nyilván alaposan informáltatja ma-
 gát a történetekről. Sokat levonna a méltó föl-
 háborodás komolyságából az a látszat, ha néme-
 lyek helytelen kiáltalánosításokkal oly nyilatkozat-
 okban keresnének regresszust, melyek kimélet-
 len hangon, gyanúsítató politikai mellékzettel spé-
 kelt és a ténytől távol álló személyek ellen he-
 gyezett vádakak eresztésének világga.

A jogérzetet támogassa hidegvér; a polgári
 szabadság védelme legyen építen s tárgyilagos.
 Akkor a sértettek megkapják az elégtételt, a túl-
 kapók pedig a törvény és rendelet korlátai közé
 szoríthatnak.

Szerbia és hazánk.

Ausztria-Magyarország keleti politikája min-
 dig a lehető legerősebb volt. Diploma-
 ciánk oly tapintatlan volt, hogy az Obrenovic
 pártot a bolgár nemzet orszóellenes politikát folytatt, ha-
 bár titokban is, s féltette Szerbiát a „panszláv“
 irányu bolgár elhatárolásától. A kitört háboru
 azonban Bolgárországot szabadságra vezeté, mely
 Szlívnicánál mellett vívta ki önállóságát, míg Szer-
 biát ez a csatavesztés sodorta veszedelmes utakra.
 A bolgár hadjárat folytán Szerbország finaciális
 krízisbe jutott, Garasanin Illés, szerb miniszterel-
 nöknek mennie kellett, a szóbor hangosan köve-
 telte vád alá helyezését, mint aki az orszógot
 anyagilag tönkretette. Garasanin az osztrák-ma-
 gyar párthive volt, Szlívnicánál vesztette el tár-
 cáját, s vele pártja, mely őszinte hive volt mo-
 narchiánknak, megszűnt Szerbia sorsát igazgatni.

A miniszterválság bekövetkezett; Garasanin
 leghevesebb ellensége, Jován Risztics, követte őt.
 Risztics, noha a liberálisok pártjához tartozik,
 mégis meg fogja állni helyét, amennyiben minisz-
 teriumába radikálisokat is felvett. Az ő programja
 az összes szerbek egyesítése egy állam keretén belül,
 egy fejedelem, vagy más egységes államkormány
 alatt. Ő most Oroszországot felé hajlik; s ez ter-
 mézetes. De Magyarországának is hiva, s 1861-ben
 az Andrássy Gyulával folytatott tárgyalásban le-
 mondott a magyarországi szerbekről; egyszer s
 mindenkorra elfogadta, hogy ezek bevándoroltjai
 országunknak, s történetileg Szerbia határa a
 Száva és Duna. Ausztria-Magyarország politikája
 mindeddig Szerbia-ellenes volt; csak a szerb di-
 nasztia érdekeit támogató, s a szerb ellenzéki
 sajtó, mint a „Nova Usztavnoszt“, s a radikális
 „Odjek“ méltán vethetik szemünkre, hogy Szer-

biát csak is mi sodortuk válságba. A mi diplo-
 maciánk tanácsolta a bolgár háborut, mi adtuk a
 kölcsönt, s az ország jelenleg a mi adósunk.
 Szerbia adói rohamosan növekedtek, a nép zu-
 golódott, „Länderbank“, „Szlívnicán“, „Ausztro-
 Ugarszka“ hangzott mindenütt. Ily körülmények
 között vette át a kormányt Risztics. Ő feladatul
 tűzte ki az ország finaciáit rendezni, azonkívül
 az alkotmány reformját.

Oroszország látszólag tisztán érdekből elő-
 mozdítja a panszerb eszmét. Visszanyerhetjük-e
 Risztics aerájában régi befolyásunkat? megnyer-
 hetjük-e a minisztert végleg monarchiánknak? S
 ha igen, melyek a módok?

Első sorban könnyíteni kellene az állam-
 adósságon kamat elengedéssel. Területileg na-
 gyobbítani Szerbiát, Bosznia keleti részeiből át-
 engedni a szerbek által lakott visegrádi kerületet
 a Drináig. Az Obrenovic dinasztianak sorsa ugyis
 monarchiánkkal van összekapcsolva; a liberális
 párt Garasaninhoz szító részét Risztics-csel koalí-
 cióba hozni. Ezek képezhetnék diplomaciánknak
 fő feladatát, mert minden áron oda kell törekedni,
 hogy Szerbia népét és érdekeit megnyerjük. Mi,
 magyarok kétszeresen örülhetünk a jó viszony
 helyreállításán, mert valamikor hazánk politikai-
 lag hatalmas tényező volt, mindig szövetségben
 állottunk Szerbiával; hogy Risztics őszintén tart
 Magyarországgal, mutatja multja, Andrássyval
 való benső viszonya. E sorok írójának azt írja a
 szerb miniszterelnök: hogy „a szerb és magyar
 nemzet testvérmegzet“, hiszen az érdekek azono-
 sak. Megtörhetjük a panszlávizmust és az orosz
 befolyást a Balkánon, ha egyrészt a panszerb esz-
 mét megvalósítani igyekszünk, s másrészt Bolgár-
 orszógot függetlenségi törekvéseiben támogatjuk.
 De ments Isten az osztrák diplomatáktól, kik
 rövidlátóan, tudatlanul többet ártottak monarchiánk-
 nak, mint maga Oroszország!

Thim József.

Hírek.

Ünnepélyes isteni tisztelet tartott f. hó
 18-án, Ofelsége a Király legmagasabb születésnapja al-
 kalmából egy a helybeli r. katolikus, mint a gör. ke-
 leti templomban. A hálaadó isteni tiszteleten részt vet-
 tek városunk összes notabilitásai, a főispán, megyei, vá-
 rosi törvényhatóság, a kir. bíróságok, tanári kar, adófel-
 ügyelőség, pénzügyorség, csendőrség stb. testületileg vol-
 tak jelen. A r. kath. templomban Fejér Gyula apát-
 plébános celebrált fényes segédlettel. A szent mise alatt
 Jauch Antal tanító tanítványai gyönyörű szép összhang-
 ban szolozmákat énekeltek. Az egyes énekdara-
 bokot a kedves Thim Tónika és Pataj Ella kisasszo-
 nyok orgonán kísérték. Fejér Eulália kisasszony pedig
 Weisz Lórinének „Confitemini Domino“ című offerorium-
 ját s Krenn Ferenc „Salve Regina“ című szólar-
 darabját adta elő. A mise végeztével az énekkar a Hymnust
 énekelte el.

Pápai jubileum. A bácsmegeyi központi szá-
 zas bizottság tagjai: Méltóságos Sándor Béla főispán,
 világi elnök; Fejér Gyula apát, egyházi elnök; Eszter-
 gamy Borbála, Szemző Sarolta alelnökök; dr. Margalits
 Ede főgymnasiumi igazgató, titkár. Választmányi tagok:
 Andráskó Alajos, Aszt Vince, Armbruszt Péter esperes,
 Balogh György apát, Balassy András c. kanonok, Barthal
 József, Buday Józsefné, Beke Gyula, Berger Antal, Bit-
 termann Magdolna, Budimesevits Gábor, ifj. Bosnyák
 József, Belt Sebestyenné, Bálics Mátyas, dr. Csicsáky
 József prépost, dr. Boromisza Tibor érseki iskolalátogató,
 Czedler János, Czinkler Gyula, Csarsch Sándor, dr. Csi-
 hács Benőné, Dalmay József, Dömötör Pálné, Darázs
 Antal, Egl József esperes, Esztergamy Károlyné, Fal-
 cione Lóriné, Falcione Gusztáv, Frey Imre, Goldscharek
 József prépost, Gráf Vince, Gráf Nikázné, Gerlich Ján-
 os, Gözer Vitzsz, Husveth István, Huber Ignác, Harpf
 József, Heindlhoffer Borbála, Inglicshoffer Károly es-
 peres, Jakobcsits Mihály, Józits Gyula, Jauch Ferenc,
 Kleiner Adolf esperes, Kurka Károly esperes, Kuzmics
 Lajos, Koczkar Zsigmondné, Kubicska Hugó, Lang Már-
 ton esperes, Lang Flórián, Mészáros Ignác prépost, Mar-
 tin József esperes, dr. Margalits Edéné, dr. Molnár Ist-
 ván Lajos, Mihályi János, Metz Mihály, Mayer Károly,
 Osztermayer József esperes, Odry János, Puck István
 érseki iskolalátogató, Pletikoszits Sándor c. kanonok,
 Parcsetics Fanni, Parcsetics János, Pekánovits András,
 Rónay István c. kanonok, Radicsévics Sándor, Széchényi
 Jenő c. kanonok, Szakácsy Sándor c. kanonok, Szulik
 József prépost, Szemző István, Scherer János, Schaff-
 ner József, Szalay Károly, Széchényi Józsefné, Schmausz
 Endre, Sztrilich Mihály, Stebler Lajos, Stverteczky
 Angusztia, Tárcazi Mór, Trischler Emma, Thim Józsefné,
 Tunner Nándorné, Torma József, Thum Vince, Thurszky
 János, Vojnits Berta, Valter Nándor, Városhy Lászlóné,

részéről
 onát ké-
 ző sür-
 rházban
 ntes ki-
us hó
 kister-
 itott hat
 szóbeli
 szándé-
 előtt a
 fejében
 is 100

ertinger
 lélelőtti

ácsának
 éből.

ter,
 es.

képező,
 érházza
 tt min-
 ségháza

d. e.
 s arra
 nka és

01 kr.
 66 "
 94 "
 50 "
 33 "
 30 "

74 kr.
 gal és
 eendő.
 öltetik
 badka-
 bal bir,
 iri; to-
 zúikse-
 plató.
 onban
 északi
 bete-

ság.

eráz-
 énde-
 ken-

an a

Kis-

rt.

X. t.
 gy a
 886.
 la-
 akos
 31.
 esen
 ki-
 s le-
 s és
 tján

ren-
 al-
 hó
 és
 en,
 bet

évi
 int

mely arról nevezetes, hogy 1529-ben Perényi Pétert, ki a magyar koronát Sárospatakra akará vinni — Szerecsen Lajos éjszakán idején itt támadta meg s az ország ama drága kincsét elvevén tőle, azt Szolimán kezébe játszotta. Kajdaci ember azóta sem látott más koronát, mint amely a trafikos bolt fölé van pingálva.

Kajdacsal szemben húzódnak el a venyigébe öltözött kedves hegysorok, melyeknek felső vége Uzd, a dereka Borjád, lejjebb pedig ott fekszik a csinos Kölesd.

A vidék nyílt, térs, mint egy óriási pecsényés tál, a két szélén van emelkedés. A hegység alatt sétál el a Balaton leánya: a Sió, mellette már kevesebb komlysággal szalad a Sárvíz.

A szőlő alján, festői vidéken áll egy kitünő uri embernek a háza (Sass). Paradicsomi hely, akár csak a Tigris és Eufrátes között volna. No hát itt volt Petőfi 1845-ben. Szébb, kedvesebb helyen nem is teremhetett volna az a gyönyörű dala:

„Hegyen ülök busan nézek le róla,
Mint a széna tetejéről a gólya.
Lenn a völgyben lassu patak tévedez
Az én fáradt életemnek képe ez!”

Mikor azt a méhest megmutatták, amelyben ő ábrándozott, irrogott, hát az nekem jobban tetszett, mint a kiállításon az iparszernak. Úgy éreztem magam, mintha az eltűnt költő szelleme lengtetne körül az én egész prózai lényemet.

Megvan a szoba, a melyben a falon függő fegyverek láttára születt az „Oseimnek véres kardja” kezdetű költemény. A fogason most is függ egy és más, de nincs költő, ki azok láttára dalra gyújtson. De sőt a költő szive is tüzet fogott a kedves háznál. Erzsike szeméi gyújtották azt meg. Ki nem ismeri a „Négy ökrös szerk” című költeményt, mellyel „az országuton a négy ökrös lassaesknán ballagott?” A költő — mint írja — Erzsike mellett ült és „választottak maguknak csillagot.”

„A csillag vissza fog vezetni majd
A mult időknek boldog emlékéhez.”

Persze Erzsikéből azóta régen Örsze néne lett, de nem lehetetlen, hogy annak idejében ábrándozott az ő költőjéről, ki tudja milyen mélyen, ki tudja meddig? . . .

A sors sokszor kegyelmes, lassan eresztí nekí a való életet az ábrándok világának, hogy azt kirabolja s így lassan, de mindennap áldozatul esik a remények zöld lombjából egy levél, az illúziókból egy aranyos sugár, az ábrándokból egy ködkép. Ezzel úgy vannak az Erzsikék, Teresikék, Zsuzsikák is éppen, mint a többi halandók.

Itt írta Petőfi a „Költő és szőlővessző”, a „Szerelem átka” című költeményeket is. Ez utóbbiban bizonyos Barangó vitéz kedvese Ildikó hűtelen lesz s elmegy feleségül valami jött-ment Keve nevű emberhez. Barangó megátkozta őket s kövé vál a nő is, meg a lovagja is. Hát költői elbeszélésben ez könnyen megcsúsz, de a valóságban bizony nem történik így. Az „S. (Sass) K. emlékkönyvébe”, „S. Zs. kisasszony emlékkönyvébe” is írt egy-egy verset s általában nagyon kedves helye volt neki Borjád.

Ha már itt vagyunk, bizony benézünk a pincébe is, csupán azért, mert ott is járt Petőfi. Gyönyörűség közepűlet, olyan hosszú, hogy két ünnepnap szegszárdi vonat elférne benne s nagy fakalamarisokban ott pihen az a kedves izű borjádi tonta, amelytől a legszebb dalokat lehet írni. Mikor aztán elérkezünk, hogy idővel erre a kedves jószágra is elkövetkezik a fillokszera: a szomszéd községi mester vizasztalásul azt az ajánlatot tette, hogy ő élénki Petőfinék minden dalát. No, no vitéz paedagogus az egy kicsit sok lesz. Olyanok ezek a mesterek, hogy miután okos beszéddel nem győzik sokáig, hát nótára fordítják a dolgot. Zengett is aztán a borjádi hegy, meg a Sió völgye, ahogy zenghetett.

Denikve is a júniusi nap megunta velünk a dolgot s elhurokolódott az égről. Ekkor volt a legkedvesebb része a napnak, még a tapló szívű embert is meghatalta volna. Az est arnyai lassan szálltak alá köröskörül a lombok között vagy a földön fényes foltok rezegek itt s ott, mintha szédülő kolibri hullatták volna el tollaikat. Csend honolt mindenütt, valami enyhesség lehellődött ki fákból, füvekből, mely át, meg átjárta az érzékeket; sebesebben dobog ilyenkor a szív, a természet ez a nagy varázsló megbűvöli az embert, aki szívja az est édes kedves illatát s érez, szavakkal ki nem mondhatót. . . .

A réten egy-egy kolomp tompa szava hallik mindig messzebről . . . apró házak, apró ablakain átszűrődik a belső világosság . . . fenn az égen tündöklök a csillagok halavány aranya.

„Lenn a völgyben lassu patak tévedez,
Az én fáradt életemnek képe ez.”

Kajabusz.

A közönség köréből. Csendőrök önkénye.

Ó-Kanizsa, 1887. augusztus 13-án.

A legmélyebb felháborodás érzetével fogok tollat, hogy leírjam az esetet, mely községünket a legnagyobb igazgatottságban tartja.

Folyó hó 9-én délután tűz ütött ki Ó-Kanizsán Nagy Károly nevű, tisztességben megőszült polgár házában s leégett a szomszéd ház is; amint az oltás bevégeztetett, az itteni csendőrvezető, Simon Péter, rögtön vallatás alá fogta a kigyult ház tulajdonosát Nagy Károlyt; hogy a vallatás minő lehetett, fogalmunk lehet róla, ha meghallgatjuk azon tanukat, kik a szobából — hol a csendőrvezető, a vizsgálóbíró funkciójába avatkozva, a kihallgatást teljesíté — az öreg Nagy Károly jajgatását kihallották: s dacára annak, hogy semmi, de éppen semmi gyanuok sem forog fenn, sem a szándékos, sem még a gondatlanságból származó gyújtogatásra vonatkozólag sem: a tisztességben megőszült becsületes polgár, a hatalmas csendőrvezető ur szuronyok közt kísértette be a városházához s záratta el a városháza börtönébe. De még ez sem volt elég; az őrsvezető ur jónak látta Nagy Károlyt, egy 64 éves beteg asszonyt is befogatni s miután ellenök semmiféle gyanuokat kistűni nem tudott, csupán azon alapon, hogy a férj állítása szerint levest főztek a háznál, a nő állítása szerint pedig nem főztek, bekisértette őket a zentai járásbíróhoz.

Ez az eset uraim; tessék elbírálni, vajjon biztonságban van-e a személyes szabadság egyetlen emberre nézve is nálunk, midőn egy csendőrvezető minden ok nélkül, befogathatja a legbecsületesebb embert, azért, mert annak háza kigyuladt. Nem elég, hogy a szegény embernek mindene oda égett, hanem még közvetlen a tüzet után befogják feleségétől, hogy ami a romokban még maradt, azt se menthesse meg. Hisz azon címen, mint Nagy Károlyt, befogathatja a zsendár akár a szolgabíró is, mert hisz annak a háza is kigyulhat s a gondatlanságot minden esetben lehet feltételezni a tűz okozójául.

A büntető törvény a gondatlanságból kiűtött tűzvész okozóját fenytetni rendeli ugyan, ha a gondatlanság vétkes; de vajjon vétkes gondatlanságot lehet-e konstatalni, midőn a tűz keletkezése fel sem deríthető s ha még konstatalható lenne is a vétkesség, olyan vétség-e ez, melyért egy tisztességes polgárt azonnal elfogni, a személyes szabadságot megsértetni s egész családot pelengérré állítani, sőt szerencsétlenné tenni lehet?

Nem uraim, ez meg nem engedhető, a személyes szabadság olyan kincse a polgárnak, olyan természetes joga az emberiségnek, a melynek megsértését minden embernek vállalva megakadályozni s annak megsértőjét a törvény szigorának átszolgáltatni, legszentebb kötelessége, — s annál súlyosabb beszámítás alá kell hogy jöjjön az ó-kanizsai csendőrvezető eljárása; mert ezen eset néhány nap alatt már második, mert épily kvalifikálhatlan módon járt el néhány nap előtt Zsámboki Antallal szemben is, kinek gabonája a szérus kertben kigyuladt, s kit éjnek idején vonszoltattott ki családja köréből s még felöltözni sem engedvén, bekisértette őt a község börtönébe, mielőtt kihallgatta volna.

S vajjon mire hivatkozhatik e hatalmas csendőr, eljárásának igazolására? Hivatkozik a csendőrök számára kiadott belügyminiszteri utasításra, de az őrsvezető ur annak rendeleteit megérteni sem képes, nem hogy alkalmazni. Mert annak 41. §-a világosan kimondja, hogy tüzeseteknél mi a teendője a csendőrnek; az ugyanis, hogy gonosz szándékból eredt gyújtogatás esetén kötelessége a tettest kinyomozni s esetleg elfogni, míg a szolgálati utasítás 34. §-a világosan kimondja, hogy a bűntény vagy vétség elkövetésével alaposan gyanúsítottak is csak akkor tartóztathatók le azonnal, ha tetten éretnek, vagy szökésben vannak, vagy a bűnösség a helyszínén világosan és kézzelfoghatólag reájuk bizonyítottatik.

Mindezen esetek itt elő nem fordultak, elő sem fordulhattak, nincs senki panaszos, nincs gyanúsított, csak a csendőr úr képzeletében, de erre sincs neki sem legkisebb támpontja, legkisebb gyanuoka, mégis dacára az előjárásból erélyes tiltakozásának, ily meggonddalatos s embertelen módon sérti meg a személyes szabadságot, s hatalmaskodik korlátlanul a polgárok legdrágább kincse a szabadság felett. — Mert nincs senki, ki a csendőr uraságoknál hatalmasabb lenne, hasztalan fordultam a járásbíróhoz, szolgabíróhoz, sőt a csendőrszárnyparancsnoksághoz is, hogy legalább a szegény ártatlan öregek Zentára hurokoltatását megakadályozzam; nem segíthet azon senki, a ki egyszer a zsendár kezébe kerül. Bizonyítja ezt a következő stírgöny, melyet a csendőr-szárnyparancsnokságtól Zomborból kaptam: Az őrsparancsnok bárkinek letartóztatására, ha arra ok van, jogosított, ha később bíróságilag megállapítatik, hogy szolgálati hatalmával visszaélt, ellene a vizsgálat meg fog indíttatni. — Köszönöm szépen, előbb szuronyok közt bekisérnek, bezárnak, egy kicsit talán megis ütlegetnek, s aztán, majd megindítják a vizsgálatot hogy a csendőr teljesítette-e kötelességét. — A csendőr tehát feltétlen ur a polgárok személyes szabadsága felett, ő, a zsendár, kinek fogalma sincs arról, hogy milyen sérelem ez nemcsak az illető polgárra, de magára az összes polgárságra.

Uram, Bácsvármegye közigazgatási urai, és intézői, kik megköveteltek, hogy minden polgár panasza nélkül teljesítse súlyosan rósa nehezűd polgári és emberi kötelességét; teljesítsetek most ti is kötelességeket, védjétek meg a polgároknak legalább személyes szabadságát, védjétek meg legalább a börtön a hivatalos ütlegetektől; szolgálatotok igazságát, hogy a jövőben legalább azon megnyugvással hajthassuk fejünket nyugalomra, hogy éjjelünk nyugalmát, családunk békéjét és becsületét nem fogja egy zsendár megzavarni, s nem hűz ki egy éjjel az ágyból hogy szuronyok és puskatusák barátságos fedezete alatt kihallgatás nélkül börtönbe kísérjen.

Dr. Király Sándor,
ügyvéd.

Naptár. Augusztus.

Havi és heti nap	Katholikus naptár	Protestáns naptár	Görög-orosz naptár
19 Pént.	Lajos p.	Sebald	7 Demetius
20 Szom.	Istvan király	Istvan király	8 Istvan király
21 Vas.	B 12 Bernát	B 11 Bernát	9 D 11 Mát. a.
22 Hétfő	Timotheus	Alfonz	10 Lörinc
23 Kedd	B. Fülöp	Zachäus	11 Euplus D.

Felölös szerkesztő: Dr. MOLNÁR ISTVÁN LAJOS.

Laptulajdonos és kiadó: BITTERMANN NÁNDOR.

HIRDETÉSEK.

Kenderáztatási hirdetés.

Alulírott Kis-Sztrapon épített műkenderáztatóját a jelenlegi kenderáztatási időnyre az érdekelt t. közönségnek előnyös feltételek mellett kenderáztatásra felajánlja.

Közvetlen a műkenderáztató mellett van a gyepes szarító hely.

Az áztatási mód és feltételek alulírott Kis-Sztrapon mindenkor megtudakolhatók.

Heincz Albert.

1024. sz.

tkvi 1887.

Árverési hirdetés.

A zombori kir. törvszék, mint telekvi hatóság közhírré teszi, hogy öz. Száics férj Lukics Olívia zombori lakos végrehajthatónak néhai Vidákovics János örökösei Vidákovics Sódics Szana, most férj. Vukovics Matáné csonoplai lakos, ugy is mint kisk. Vidákovics Anna és Vidákovics Pál gyámja ellen 200 frt és jár. iránti végrehajthatási ügyében a zombori királyi törvszék (a zombori kir. bíróság) területén lévő Ns. Militicsen fekvő, a ns. militicsi 1143. sz. tjkben Vidákovics Iván nevén álló A. 1. 491/b. hr. sz. 270 □ ölnyi üres házhelyre 38 frtban, 2. sor, 519/a hr. sz. 360 □ öl üres házhelyre 59 frtban, 3. sor 1162/a. hr. számú 400 □ öl szántóra 50 frtban, 4. sor 1350/a—1. hr. számú 185 □ öl szántóra 24 frtban, 6. sor 1843/a—2/b hr. számú 2 hold 185 □ öl szántóra 510 frtban, ugy a ns. militicsi 290. sz. tjkben A. I. alatt Vidákovics Iván és öz. Vidákovics Barasevics Mária nevén álló hr 399 ö. i. 407. számú 204 □ ölnyi területű egész házra a végreh. törvény 156. §-a alapján 160 frtban ezennel megállapított kiküldetési árban elrendelte, és hogy a feunebb megjelölt ingatlan az 1887. évi szeptember 16-án délelőtti 9 órakor Ns. Militics község-házánál megtartandó nyilvános árverésben a megállapított kiküldetési áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10% át készpénzben, vagy az 1881. évi LX. törvény cikk 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. november hó 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Zomborban, 1887. évi január hó 20-án.

A zombori kir. törvszék mint telekvi hatóság.

A Belvárosban a Széchényi István-körúton levő 237-ik számú ház szabad kézből eladandó, esetleg f. évi november hó 1-től bérbeadandó. Bővebb felvilágosítással szolgál Hoffmann Frigyes Zomborban.

Hirdetés.

A Bács-Bodrogh megyei kir. adófelügyelő székhelyén, Zomborban, az 1883. évi XLIV. t. c. 30. §-a értelmében 1887—1889. évek tartamára alulírott napon megalakult egyenes adófelosztási bizottság a III. osztályu kereseti adónak 1887—9. évekre való érvénnyel, továbbá a nyilvános számadásra kötelezett egyletek és vállalatok üzleti adójának 1887. évre első fokúlag eszközölt megállapítása ellen beérkezett felebbezések fölötti tárgyalásait **f. évi augusztus hó 25-én Szabadka kir. adóhivatali kerületből beérkezett felebbezések elbírálásával megkezdendi és folytatolag minden nap vasár- és ünnepnapok kivételével, reggeli 8 óráig kezdve a megállapított sorrend szerint a bajai, külai, ó-becsei, palánkai, újvidéki, zentai és végül a zombori kerületből beérkezett felebbezéseket fogja tárgyalás alá venni, a zombori megyei székházban.**

Zombor, 1887. évi augusztus 17-én.

Grosschmid Gábor,
bizottsági elnök.

Felhívás.

Bezdánban 40,000 frt alaptőkével (felosztva 400 drb 100 frtos bemutatóra szóló részvényre) takarékpénztár van alakulóban, melyre alulírottak mint alapítók az alaptőke fele részét vagyis 20,000 frtot immár jegyezték és így a másik fele rész, vagyis 20,000 frt ezennel nyilvános aláírás alá bocsátatik.

Aláírást elfogad Zomborban: **Henneberg Sándor** ügyvéd, Bezdánban: **Ácsy János** vaskereskedő.

A részvény aláírás a kereskedelmi törvény 151. §-a értelmében személyesen vagy meghatalmazott által is eszközölhető. Az aláírást gyűjtő, a 10% beküldése mellett levélben részvény aláírásra szintén felhatalmazható.

Az aláírás alkalmával részvényenként 10 frt biztosítéki összeg teendő le.

Az aláírási biztosítéki összeg a kereskedelmi törvény 154. §-a értelmében az aláírás záridejétől számítandó két hó lefolyása alatt gyarabítható alakuló közgyűlés alkalmával, tekintettel a kereskedelmi törvény 159. §-ára, a részvények névértéknek 30%-ra, az az 30 frtra kiegészítendő, a további 70% lefizetésére nézve az alakuló közgyűlés hoz határozatot.

Aláírási záridő **1887. szeptember hó 30-ika.** Túljegyzés esetén aránylagos leszállításnak lesz helye, de csak a nyilvános aláírásra bocsátott 200 drb részvényre nézve. 3—1

Bezdánban, 1887. augusztus hó 16-án.

Schwell Titusz. Henneberg Sándor. Tavasy Lajos.

Pályázati hirdetmény.

Karavukova községében a községi képviselő-testületnek f. évi 10. közgy. sz. határozatával ujonnan rendszeresített tanítói állomásra pályázat nyitattik.

Ezen állomás évi jövedelme:

1. Kézpénzfizetés a községi pénztárból 300. frt.
2. Lakáspénz 50 frt.
3. Pótkert haszonélvezete fejében 50 frt.

A tanítási nyelv magyar és német. Felhívtnak mindazok, kik ezen állomást elnyerni óhajtják, hogy kellőleg okmányolt kérvényeiket **f. évi augusztus hó 31-ig**, mint a választást megelőző napig az itteni Iskolaszék Elnökségéhez címezve nyújtsák be.

Karavukova, 1887. augusztus hó 13-án.

3-2

Az iskolaszék.

830. szám.
1887.

Bérbeadási hirdetmény.

Uj-Szivac község elüljárósága részéről ezenel közhírré tétetik, miszerint az ujonnan épült községi nagyvendéglőben a bor- és pálinkamérési jog, a leltár szerint átveendő ingóssággal, és 9 szoba, ebből 2 szoba kaszinói helyiség, 2 konyha, 2 istálló, 2 pince, 1 felszer és padlásból álló épület a hozzátartozó udvarral együtt **1887. évi augusztus hó 28-án délután 3 órakor** Uj-Szivac községében egy évre, vagyis 1888. évi szeptember hó 29-től 1888. évi szeptember hó 29-ig, szóbeli árverés útján haszonbérbe fog adni, melyre azonban az árverés megkezdése előtt a kellő bánatpénzzel ellátott írásbeli zárt ajánlatok is elfogadhatnak.

Árverezni óhajtók kötelesek a megállapított 850 frtnak 10%-át kézpénzben vagy óvadékképes papirokban bánatpénzzül az árverés megkezdése előtt letenni.

Az árverési feltételek U-Szivac község elüljáróságánál a hivatalos órák alatt megtekinthetők. Kelt Uj-Szivacon, 1887. évi augusztus 8-án.

Eimann Károly, **Kuhn Fülöp,**
közs. jegyző. 3-2 bíró.

Kárpitos, díszítő és butor-raktár

basa-utca özv. Csarschné házában.

Van szerencsém ezennel a n. é. kö-zönség tudomására juttatni, hogy **ADLER A.** cég alatt helyben a basa-utcában az állami gymnasiummal szemben

butor-raktárt

nyitottam. Évek hosszú során át a fővárosi nagyobb cégeknél üzletvezetői minőségben gyűjtött bő tapasztalataim és szakképzettségem remélmem engedik, miszerint képes leszek minden igénynek megfelelni és a versenyt bármely üzlettel kiállani.

Választékos készletet tartok asztalos és kárpitos butorokból, melyek részint **saját**, részint jeles szakemberek készítménye. Azon kellemes helyzetben vagyok, hogy minden munkát olesón, izléssel és a legpontosabban szolgálhatom.

Ugy szintén elfogadok a t. felek kívánatára bármilyen kárpitos munkát a legjutányosabban saját lakásukon is elkészíteni. Szíves pártfogást kérve, vagyok

kiváló tisztelettel

ADLER A.

6-4

kárpitos és díszítő.

Árverési hirdetmény.

Közhírré teszem, hogy Literáthy Ödönnek és a b.-kulai takarékpénztárnak Hajduska Manó és társai elleni végrehajtási ügyében Vajszka községében **f. évi augusztus hó 28-án délelőtt 11 órakor** mintegy 700 m. m. tiszta buza, 40 m. m. kétszeres és 150 m. m. árpa fog a legtöbbet ígérőknek nyilvános árverésen a hódásghai kir. járásbírószék f. évi 2898. sz. a. kelt végzése folytán Szeberényi István kir. közjegyző ur közbenjöttével eladatni.

A vevők a vételár 25%-át azonnal, 75%-át 8 nap alatt tartoznak lefizetni.

Hódásghon, 1887. évi augusztus hó 11-én.

Szalai Károly,
zárgondnok.

3-2

Pályázati hirdetmény.

Bács-Bodrogh megye palánkai járásához tartozó Bulkesz községben az **orvosi állomás** üresedésbe jövén, annak választás útján leendő betöltésére pályázat nyitattik s a választás határidejéül **f. évi augusztus hó 30-ik napjának reggeli 9 órája** Bulkesz község-házához kitűztetik.

Ezen állomás 400 frt kézpénzfizetés, 20 kr látogatási, 30 kr rendelvényi és 20 kr halott-kémlesi díj javadalmazással van egybekötve s kilátás van arra is, hogy a fizetés esetleg 600 frtra fog emelteni, mi azonban a megválasztandó személyétől feltételeztetik.

A megválasztottnak kötelessége leendő házi gyógytárt tartani.

A pályázni kívánók felhívtnak, hogy a törvény értelmében felszerelt s a magyar és német nyelv tudását is igazoló kérvényeiket bezárólag ez évi **augusztus hó 24. napjáig** alulirt főszolgabíróhoz nyújtsák be, minthogy később benyújtott folyamodványok figyelembe vétetni nem fognak.

Német-Palánkán, 1887. évi augusztus 1-én.

Csupor Gyula,
főszolgabíró.

3-3

2411. szám.
ex 1887.

Birtokbérbeadási hirdetmény.

Ó-Sztapár község tulajdonához tartozó, a magas kincstártól örökáron megvett, Bresztovác és Ó-Szivac községek határai között elfekvő 2550 holdas igen jó minőségű pusztai földből **727 kat. hold**, a jelenlegi bérleti feltételek megszűnése folytán, előnyös feltételek mellett és kedvező áron egy évre vagy esetleg több évekre is **f. évi szeptember hó 1-től** kezdve bér alá bocsájtatik.

Ezen pusztai föld egészben, vagy egyes részletekben is bérelhető.

A bérleti feltételek a községi jegyzői irodában mindenkor megtekinthetők, valamint egyesek írásbeli megkeresésére is az elüljáróság felvilágosítást készséggel nyújt. A bérbeadást a községi elüljáróság ellenőrzése alatt álló községi gazdasági bizottság nyilvános árverés útján eszközöli ugyan és pedig a helyszínén vasár- és ünnepnapok délutánjain, azonban írásbeli előnyösebb ajánlatok figyelembe vételével s ilyenek bármikor az elüljáróságra címezve elfogadhatnak.

A gazdasági bizottság tagjaival bérteni szándékozók a nap bármely szakában értekezhetnek, ugyszintén a bérösszeg mennyiségének megállapítása és mikénti fizetésére nézve is a gazdasági bizottságtól nyerhető felvilágosítás.

Kelt Ó-Sztapáron, 1887. augusztus 17-én.

Jegyző szabadságon:

Szedresy Károly, **Gyuritsy István,**
bíró. 4-1 bíró.

Birtokeladás.

A szomszédos Szlavóniában Marince községben egy jól felszerelt tizenméggy 1/4 telkes birtok jutányosan, részletfizetés mellett, örök áron eladó. A birtok első minőségű szántóföldből áll s gazdaságilag kitünően van berendezve. Bővebb felvilágosítással szolgálnak **Sós Mihály** és **Mar-
tony Károly Marincén** u. p. Nustár. 6-4

Arlejtési hirdetmény.

„A bácséri vízi-társulatnak“ f. évi augusztus 13-án hozott 6. számú határozatához képest ezennel közhírré tétetik, miszerint a „Bácsér“ vizének szabályozása végett szükségessé vált földkiemelési munkálatok **Hegyes községében a község-házánál 1887. évi szeptember 1-én, csütörtökön reggeli 9 órakor** szóbeli nyilvános árlejtés útján a legelőnyösebb ajánlattevőnek át fognak adatni.

A foganathra veendő munkálatra nézve tájékozás végett a következők jegyeztetnek meg:

1. A szt.-tamási határban levő II. számú malomtól a pacseri határig bezárólag húzódó szabályozási vonalon a kiásandó földmennyiség 264780 köbméter tesz ki.

2. A sikeres eredmény esetén vállalkozónak elfogadott legelőnyösebb ajánlattevő az elvállalt földkiemelési munkát f. évi szeptember 8-án különbeni felelősség mellett okvetlenül megkezdeni — az összes munkát 1888. november 1-ig, — míg az első részlettel megjelölt hegyesi malomig terjedő kiásási munkát pedig minden esetre még f. évben befejezni, s ezt ideiglenes átvételre bejelenteni köteles.

3. A kérdéses összes munkára az előirányzat alapján kikiáltási ár 52956 frtban, míg az első részlet után 27256 frt (136280 kbm.), a második 13000 frt (65000 kbm.), a harmadik 8500 frt (42500 kbm.) és a negyedik 4200 frtban (21000 kbm.) állapított meg, megjegyeztetvén, hogy az ezen egyes s illetve négyrésze felosztott szt.-tamási-hegyesi vízi-malomig, a hegyesi vízi-malomtól a bajsai vízi-malomig, a bajsai vízi-malomtól a pacseri határig, s végre a hegyesi határban az ötödik számú malomárokra vonatkozó munkákra külön-külön is lehet ajánlatokat tenni.

4. A versenyezni kívánók, a nyilvános szóbeli árlejtés megkezdése előtt az összes, ugy az egyes részleteknek megfelelő előirányzati összeg után 10% bánatpénzt lefizetni kötelesek.

5. Írásbeli zárt ajánlatok nem fogadhatnak el, hanem azok felbontatlanul visszaküldetnek.

6. A szabályozás a régi „Bácsér“-mederen vezetetik keresztül, és a munka alulról Szt.-Tamás községétől kiindulva veendő foganathra.

7. A szóban levő munkákra szerkesztett összes műszaki okmányok Hegyes községében a község-házán, míg az ezen munkákra vonatkozólag szerkesztett részletes árlejtési feltételeknek egy-egy példánya még Szt.-Tamáson, Feketehegyen, Hegyesen, Topolyán, Bajsán, Ó-Morovicán és Pacserón a község-házán, a most kitűzött napokon, a hivatalos órák alatt mindenki részéről áttanulmányozás végett betekintethetők.

Kelt Hegyesen, 1887. év augusztus hó 13-án.

Radimetzky Ferenc,
választmányi jegyző.

Kiss Ábel,
választmányi elnök.

3-1

Legjobb asztali- és üdítő-ital.

Hazánk legkedveltebb savanyuvize

A MOHAI **ÁGNES** FORRÁS.

mely nemcsak a polgári körökben kedvelt, de utat tört magának a felsőbb és leg-felsőbb körökben is.

Ő fensége

József főherg. és ő fensége Milán szerb király

asztalán rendes italul szolgál.

Konstantinápolyban, Alexandriában, legközelebb Fiumében is épugymint hazánkban általánosan a kolera megbetegedés ellen **praeservatív** gyógyszernek bizonyult.

Friss töltésben az ország minden gyógyszer-tárában, fűszerkereskedésében és vendéglőjében kapható.

Országos főraktár

ÉDESKUTY L.

m. kir. és szerb kir. udvari ásványviz-szállítónál
BUDAPESTEN, Erzsébet-tér 7. sz.

Borral használva kiterjedt kedveltségnek örvend.

Weidinger S. és Zs. nál. — **Apatinban:** Thez és Ermel, Abraham H.-nál. — **Hódásghon:** Rausch Edénél. — **B.-Almásán:** Scherk Gy., Rosenberg A.-nál. — **Adán:** Dobler J.-nél.

Kitünő szolgálatot tesz az emésztési zavaroknál.

Az 1886-ik évi elszáll. 2.000,000 palaczk.